

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ICT KOMPETENCE PRO PŘÍŠTÍ GENERACI UČITELŮ

DOSTÁL Jiří, ČR

Resumé

Je žádoucí, aby všichni učitelé byli schopni svým studentům poskytnout výuku podporovanou ICT technologiemi. Schopnost použití těchto technologií a znalosti o podpoře studentova učení s jejich pomocí, se stávají integrální součástí učitelských kompetencí. Učitelé potřebují být připraveni na takové způsoby využívání technologií, které budou studentům přinášet výhody.

Klíčová slova: ICT kompetence, informační gramotnost, počítačová gramotnost, informační výchova, vzdělávání.

ICT COMPETENCES FOR THE NEXT GENERATION OF TEACHERS

Abstract

All teachers need to be prepared to provide ICT technology-supported learning opportunities for their students. Being prepared to use technology and knowing how that technology can support student learning have become integral skills in every teacher's professional repertoire. Teachers need to be prepared to empower students with the advantages technology can bring.

Key words: ICT competences, information literacy, computer literacy, information education, education.

1 Úvod

Vzdělávání pedagogických pracovníků nekončí absolvováním studijního oboru, na jehož základě získali pedagogickou způsobilost, ale je nutné i nadále již získané vzdělání systematicky a kontinuálně rozvíjet. Za tímto účelem začal být na území Olomouckého kraje realizován projekt CZ.1.07/1.3.13/01.0044 „Rozvoj ICT kompetencí pedagogických pracovníků Olomouckého kraje pomocí e-Learningu“, který je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky. Cílem realizovaného projektu je zajistit pedagogickým pracovníkům Olomouckého kraje podmínky pro jejich další vzdělávání v oblasti rozvoje informační a počítačové gramotnosti a odborných kompetencí zaměřených na využití ICT při výuce. Realizací projektu v celé své šíři se podaří vhodně integrovat systém počátečního a dalšího vzdělávání tak, jak je v západních zemích zcela obvyklé.

2 Rozvoj dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

Hlavním cílem projektu je zvýšení dostupnosti distančního vzdělávání pro pedagogické pracovníky rozšířením stávající nabídky akreditovaných kurzů dalšího vzdělávání v oblasti rozvoje informační a počítačové gramotnosti a tvůrčího využívání moderních informačních a komunikačních technologií ve vzdělávání. Při vytváření kurzů je uplatněn princip modularizace. Nejpodstatnějším přínosem realizace projektu pro cílovou skupinu je zajištění dostupnosti kvalitního vzdělání v oblasti využívání moderních ICT formou distančního vzdělávání. Toto vzdělání bude možné získat pod "jednou střechou" na hlavní instituci dlouhodobě vzdělávající pedagogické pracovníky v kraji. Absolvováním vytvořených kurzů budou moci pedagogičtí pracovníci ve své každodenní práci využívat nejmodernějších vzdělávacích metod a didaktických technologií.

Naše pracoviště se distančním vzděláváním, které je zejména v zahraničí velmi žádané, zabývá dlouhodobě a máme s ním velmi pozitivní zkušenosti. Odstraňuje zjištěné překážky především tím, že je široce dostupné i pro handicapované osoby, není nutné dojíždět do místa konání kurzu, není nutné měnit rozvrhy a shánět suplování, lze studovat kdykoliv a kdekoliv. Především je pozitivní, že stávající distanční kurzy hodnotí jako velmi přínosné sami jejich absolventi.

Rozvoj počítačové gramotnosti pedagogických pracovníků je podstatnou složkou jejich kvalifikačního růstu. Absolvováním vytvořených kurzů dalšího vzdělávání budou pedagogičtí pracovníci moci ve své každodenní práci erudovaně využívat nejmodernějších vzdělávacích metod a didaktických technologií. Budou připraveni na jejich co nejefektivnější využívání, což zajistí účinnější dosahování vzdělávacích cílů. Přínos pro cílovou skupinu lze vyjádřit tím, že absolvováním kurzu dojde k rozvoji vědomostí, dovedností a postojů pedagogických pracovníků v oblasti využívání ICT. Ti budou moci kompetentně využívat ICT nejen ve své práci, ale stanou se i přirozeným příkladem kultivovaného občana informační společnosti. Přínos ovšem nelze sledovat pouze v rozvoji počítačové gramotnosti daným obsahem vzdělávání. Studijní opory jsou vytvářeny tak, že studujícího přímo vybízejí k dalšímu studiu a odkazují ho na řadu internetových a knižních zdrojů. Studující se tak sám učí získávat další poznatky, aktivně je vyhledávat a učí se dnes již nezbytným návykům - tj. samostatně se celoživotně vzdělávat.

V rámci projektu bude vytvořeno 14 akreditovaných distančních kurzů celoživotního vzdělávání pedagogických pracovníků:

1) Windows Vista pro učitele	9) Zpracování videa pro učitele
2) MS Word 2007 pro učitele	10) Školní informační systémy
3) MS Excel 2007 pro učitele	11) Hardware moderního počítače
4) MS PowerPoint 2007 pro učitele	12) Práce s editorem školního vzdělávacího programu
5) Internet druhé generace pro učitele	13) Bezdrátové sítě ve vzdělávání
6) Tvorba webu pro učitele	14) Tvorba výukových materiálů
7) Výukové programy	
8) Freeware pro učitele	

3 Závěr

Projekt a jeho realizace celkově přispěje ke zvýšení kvalifikace pedagogických pracovníků různých aprobací a vzdělávacích stupňů. Umožní širokému okruhu

pedagogů v praxi efektivně pracovat s nejmodernějšími informačními a komunikačními technologiemi vzhledem ke stanoveným výukovým cílům.

Realizace projektu umožní v rámci kurzu celoživotního vzdělávání proškolit i učitele, kteří jsou díky svému věku vzhledem k využívání moderních informačních a komunikačních technologií ve výuce handicapováni. Mladší generace učitelů je pro využívání moderních ICT ve výuce přizpůsobivější, což vytváří nerovné podmínky. Realizací projektu se podaří tyto nerovné podmínky odbourat. Zvýšení odborné úrovně absolventů kurzů v konečném důsledku povede ke zlepšení jejich konkurenceschopnosti a postavení na trhu práce.

3 Literatura

1. DOSTÁL, J. Informační a počítačová gramotnost – klíčové pojmy informační výchovy. In *Infotech 2007 - moderní informační a komunikační technologie ve vzdělávání*. Olomouc: Votobia, 2007. s. 60 – 65. ISBN 978-80-7220-301-7. Dostupné na <http://infotech.upol.cz>.
2. *ICT@Europe.edu : Information and Communication Technology in European Education Systems*. Brussels: EURYDICE, 2001. 84 s. ISBN 2-87116-324-3.
3. *Key Data on Information and Communication Technology in Schools in Europe*. Brussels : EURYDICE, 2004. 84 s. ISBN 2-87116-370-7.
4. *Information Society and Education : Linking European Policies*. Luxembourg : European Communities, 2006. 16 s. ISBN 92-79-0262-4. Dostupné na: http://ec.europa.eu/information_society/newsroom/cf/itemlongdetail.cfm?item_id=3293.
5. DOSTÁL, J. Multimediální, hypertextové a hypermediální učební pomůcky - trend soudobého vzdělávání. *Časopis pro technickou a informační výchovu*. 2009, Olomouc, Vydala Univerzita Palackého, Ročník 1, Číslo 2, s. 18 - 23. ISSN 1803-537X (print). ISSN 1803-6805 (on-line). Dostupné na <http://www.jtie.upol.cz>.
6. DOSTÁL, J. Výukový software a didaktické hry - nástroje moderního vzdělávání. *Časopis pro technickou a informační výchovu*. 2009, Olomouc, Vydala Univerzita Palackého, Ročník 1, Číslo 1, s. 24 - 28. ISSN 1803-537X (print). ISSN 1803-6805 (on-line). Dostupné na <http://www.jtie.upol.cz>.

Príspevek vznikl v rámci realizace projektu CZ.1.07/1.3.13/01.0044 „Rozvoj ICT kompetencí pedagogických pracovníků Olomouckého kraje pomocí e-learningu“.

Lektoroval: PhDr. Milan Klement, Ph.D.

Kontaktní adresa:

Jiří Dostál, PaedDr. PhDr. Ph.D.

Katedra technické a informační výchovy, Pedagogická fakulta Univerzity Palackého
Žižkovo nám 5, 771 40 Olomouc - ČR

E-mail: j.dostal@upol.cz; Telefon: + 420 585635818

PROJEKT CZ.1.07/1.3.13/01.0044 „ROZVOJ ICT KOMPETENCÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ OLOMOUCKÉHO KRAJE POMOCÍ E-LEARNINGU“ JE SPOLUFINANCOVÁN EVROPSKÝM SOCIÁLNÍM FONDEM A STÁTNÍM ROZPOČTEM ČESKÉ REPUBLIKY